

[Ministeren for Landbrug og Fiskeri.]

Saa vil jeg gerne sige til det ærede Medlem Hr. Knud Kristensen, der stillede det Spørgsmaal til mig, om jeg mente, et Statshusmandsbrug kunde forrente det Beløb, det koster i Handel og Vandel i Dag; nej, det tror jeg ikke. Men det har altid været saaledes i dansk Landbrug, at Ejendomsprisen ligger over Forrentningsprisen. Det har forskellige Aarsager — det er navnlig de mindre Landbrug, det gælder —, men for det første den, at man har drevet det saa vidt med Hensyn til Pantsætningsretten, at det er saa let at faa Laan placeret i Ejendommene, at Laanene ligger betydeligt over Værdien. Det bidrager til, at saa mange Mennesker kan faa Jord, faa smaa Ejendomme, selv om de ikke har nogen Kapital. Dernæst maa man regne med, at en Mængde unge Mennesker langt, langt hellere vil overtage et lille Landbrug med Udsigt til en lille Indtægt, end de vil ud i de arbejdsløses Rækker. Derfor er det saaledes og har altid været det, at i Virkeligheden ligger Ejendomsprisen over Forrentningsprisen; men dermed er ikke sagt, at Ejendomspriserne ligger konstant paa den samme Højde, de staar naturligvis i et vist Forhold til de Indtægtsmuligheder, der er i Landbruget, og det er disse Indtægtsmuligheder, der i de sidste 30 Aar, fra 1900 til 1930, har været saa stigende, som har bidraget til den stærke Stigning af Ejendomspriserne og den stærke Stigning af Gældsbyrden — og det er denne Ulykke, som nu sammen med Afsætningsvanskelighederne gør, at det danske Landbrug kæmper med Vanskeligheder, som ikke noget andet Erhverv gør det her i Danmark, bortset fra Fiskeriet.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Clausager har Ordet for en kort Bemærkning.

Clausager: Nej, det ærede Medlem Hr. Aage Fogh tager aldeles fejl. Det, han nævnte, var ikke Grunden til, at vi gik imod det. Hovedgrunden var den, at man søgte at tage en ekstra Skat af Sparerne gennem en 5-aarig Periode, og dette kunde vi ikke gaa med til. Det vilde ubestrideligt føre med sig, at naar Sparerne følte sig forurettede derved og trak Pengene ud af Sparekasser og Banker, saa vilde det hele Samfund lide derunder. Han tager ganske fejl, naar han tror, det var det andet. Jeg tror, det var i et tidligere Forslag — men det er muligt, jeg husker fejl, det var kun en Sidebemærkning, jeg kom med —, i det

Forslag, der kom et halvt Aar før, vi fik en Forhøjelse af Ejendomsskatterne og en Uddeling af Arbejdsløshedsunderstøttelse. Der har altid været noget blandet i! Der har været en 5—6 Forslag, og der har stadig været blandet Forslag, der slet ikke kom Konverteringen ved, ind deri. Men det farlige ved Forslaget i Sommeren 1934 var det, at det indførte en lav Rente eet Sted uden at søge at faa Renten ændret andre Steder, og jeg vil sige angaaende det Kapitel, at saa længe man ikke vil sørge for at føre en saadan økonomisk Politik, at der er rimeligt Kapitaludbud og lav Rente over det hele, kan man ikke tvinge Renten ned et enkelt Sted.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Knud Kristensen har Ordet for en kort Bemærkning.

Knud Kristensen: Den højtærede Landbrugsminister udtalte nu sidst, at der var mange andre Forhold, der var bestemmende for en Ejendomspris. Det er netop det, jeg har hævdet, og de Forhold, han først nævnte, forandres ikke, fordi man forbedrer Landbrugets Vilkaar. Det, jeg stadig vil fastholde, er dette, at hvis man forbedrer et saadant lille Landbrugs Forrentningsmuligheder, saa stiger denne Ejendom ikke i samme Forhold, som Forrentningsmulighederne forbedres, fordi det ikke er det ene afgørende, maaske er disse Muligheder, naar de er meget langt nede, ikke engang Hovedgrundlaget for Prisen paa Ejendommen.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Aage Fogh har Ordet for en kort Bemærkning.

Aage Fogh: Det skal stadig ikke lykkes for det ærede Medlem Hr. Clausager at knibe uden om, at det, han begrundede sin Modstand med i første Omgang, var den Arbejdsløshedshjælp, der var i Loven. Det stod der ikke et Ord om i den Lov. Det er fuldkommen urigtige Oplysninger. Det skal heller ikke lykkes at skjule, at hvis Loven var blevet gennemført, vilde den have givet de Fordele for danske Landbrugere, som jeg har nævnt. At der vilde være blevet taget en Del Penge fra Kapitalen, bl. a. fra Sparekasserne, men navnlig fra Aktieudbytterne, skal ikke være nogen Hemmelighed; ærede Medlem Hr. Clausager. Derfor siger jeg, det er paa de Vilkaar, Venstre har nægtet at støtte dansk Landbrug gennem den Lovgivning, her er Tale